

ALİ AVNİ ÇELEBİ'NİN YAŞAMI VE SANATI

Kıymet GİRAY*

Ali Avni Çelebi (Resim:1) Bağdat maktupculuğundan emekli, döneminin aydınlarından Suphi Bey ve Raziye Hanımın on iki çocuklarının dokuzuncusu olarak İstanbul'da dünyaya gelir¹. İlk ve Orta öğrenimlerini de İstanbul'da tamamlar. Çelebi'nin resim yeteneği, çocukluk yıllarında ailesi ve çevresinin ilgisini çeker. Babası, Çelebi'nin yeteneğinin öğrenimle pekiştirilmesini amaçlayarak Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi'nde resim öğrenimi görmesini destekler. Çelebi öğreniminin ilk iki yılını Hikmet Onat atölyesinde desen çalışmalarıyla sürdürür ve son iki yıl da Çallı atölyesinde yağlı boya tekniğini öğrenerek tamamlar².

Bireysel olanaklarıyla 22 Mayıs 1911 de Münih'e gider. Kısa bir süre Heinemann'ın özel atölyesine devam eder. Münih Akademisi Grober atölyesine girer ve bir sömestr öğrenim görür. Mahir Tomruk'un önerisiyle katıldığı Hans Hoffman atölyesindeyse ancak iki ay çalışır. Bu kez ekonomik yetersizlikler nedeniyle Berlin'de aile dostlarının yanında, Berlin Akademisi Kleve atölyesinde çalışmaya başlar³.

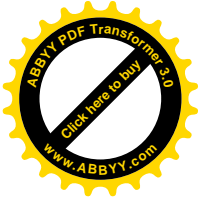
Çelebi iki önemli nedenle sıkça atölye değiştirmek zorunda kalır. İlk ve en önemli neden, yabancı bir ülkede öğrenim giderlerinin bireysel olanakları için çok zorlayıcı olmasıdır. Resim öğreniminin gereği, sınırsız deneme ve çalışma sürelerinde boya, kağıt gibi malzeme giderlerinin öğrenim aşamalarına paralel artışı Çelebi'yi uygun çareler aramaya yöneltecektir. İkinci sıkıntı yabancı bir ülkede bir Osmanlı gencinin duyduğu bunalım olarak belirlenebilir. Çevresiyle uyumunu hatta eğitimini kolaylaştıracak olan Almanca öğrenimine de yeni başlamıştır. Arap harfleriyle yazılan Osmanlıca bilgisiyle latin alfabeli bir

*.Dr., Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Görevlisi

¹.S. Pertev Boyar, *Türk Ressamları, Hayatları ve Eserleri*, Ankara, 1948, s. 239.

².Nurullah Berk, *Modern Painting and Sculpture in Turkey* (Çev. Belinda Bother), Silo, s. 11-13.

³.Ali Avni Çelebi, "Ben ve Görüşlerim", *Sanat Çevresi*, Sayı: 24, Ekim 1980, s. 4; Gönül Gültekin, *Ali Çelebi*, Ankara 1984, s. 8; Kaya Özsezgin, "Ali Avni Çelebi", *Milliyet Sanat Türk Ressamları Eki*, Sayı: 25 de "Berlin Akademisine kaydını yaptırarak Prof. Kleine'in atölyesi" hatalı yazılmıştır.

dil öğreniminin olanca zorluğunu aşmaya çalışmaktadır. Bu zor günler devlet bursu almayı başaran Çelebi'nin Münih'e, Hans Hoffman atölyesine geri dönmesiyle sona erecektir⁴. 1923 yılında Zeki Kocamemi'nin Türk Ocakları bursu ve Mahmut Cûda'nın da bireysel olanakları ile Münih'e gelmeleri Çelebi'nin yalnızlıktan sıyrılıp dost bir ortama kavuşmasını sağlar. Üç arkadaş Hans Hoffman atölyesinde katıldıkları ortak öğretimin coşkusuyla durmadan çalışırlar. Burs bulamayan Cûda bir yıl sonra Türkiye'ye dönmek zorunda kalırken Zeki Kocamemi ve Çelebi Hoffman öğretisinde 1927 yılının Haziran ayına kadar eğitimlerini sürdürürler⁵.

Devlet bursunun karşılığı olan zorunlu hizmete çağrılan Çelebi, Hoffman'ın asistanlık önerisine karşın, Türkiye'ye dönmek zorunda kalır. Yurda dönen Çelebi, Konya Kız Öğretmen Okulu resim öğretmeni olarak atanır. Almanya'nın yoğun sanat ortamında tamamlanan beş yıllık aralıksız sanat eğitiminden, resim sanatının varlığı duyulmamış bir kente gönderilmiştir. Ancak dört hafta sonra askerlik görevi ile İstanbul'a dönme olanağı bulacak ve Harp Akademilerinde desinatör olarak görevlendirilecektir. Askerlik bitiminde de Konya'daki görevinden istifa edecektir. Çelebi bu konuya şu açıklamayı getirir⁶.

"Hiçbir zaman aklımdan geçmezdi öğretmen olacağım. Bekledim. Devletin vereceği tarihi amaçlı resimler olsun, onları tesbit edelim yaşatalım istiyordum. Beni kız muallim mektebine tayin ettiler. Düşünün ki siz yüksek matematik okumuşsunuz ve bu konuda Avrupa'da doktora yapmışsınız dönüşte bir ilkokula aritmetik dersi vermek üzere vazifelendirilmişsiniz. Aynı şey bu, sonuçta ne ben çocuklara uyabildim ne onlar beni anlatı. İstifa ettim." (Resim:2)

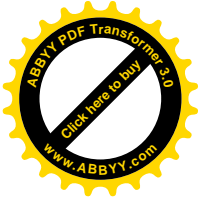
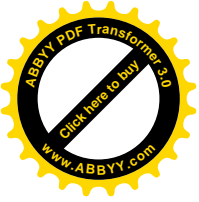
Karşılaştığı bu sıkıntı, onun Almanya'ya dönmesine neden olur. 1930 yılında Münih'e Hoffman okuluna gidecek ve onun yardımcılığını üstlenecektir. Ancak Almanya'da ekonomik krizin, politik değişimin zor günleri yaşanmaktadır. Hoffman'ın Amerika'ya yerleşme planı nedeniyle Çelebi yurda geri dönmeye karar verir.

Ali Avni Çelebi ve Zeki Kocamemi sanat anlayışlarına katılan yenilikleri 1927 yılında Almanya dönüşlerinde katıldıkları Güzel Sanatlar

4.Hoffman'ın sanatı hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. William C. Seitz, *Abstract Expressionist Painting in America*, London 1983, s. 4, 5, 11, 35, 62, 63, 65, 91, 92, 154, 155, 161, 164 ve resim. 130-150.

5. Kıymet Giray, *Mahmut Cûda*, Ankara 1982, s. 6.

6. Ali Avni Çelebi ile yaşamı ve sanatı hakkında görüşme, İstanbul 3.11.1988.

Birliği Galatasaray ve Ankara sergilerinde yer alan eserleriyle kanıtlarlar. Türk resim sanatı için şaşırtıcı bir gelişme olan bu yenilikler hocaları olan Güzel Sanatlar Birliği üyeleri tarafından endişeyle karşılanır⁷.

Ancak kendilerinden bir yıl sonra yurda dönen ve 1929 da Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği adı altında birleşen genç ressamların Ankara Etnografya Müzesindeki sergilerinde ait oldukları ortamı bulacaklardır. Aynı zamanda birliğin kurucu üyeleri arasında da yer alacaklardır.

Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği'nin genç, dinamik sanatçıları yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin devrimci ve atılımcı ruhunu coşkuyla, inançla benimserler.

Yeni toplumun çağdaş sanatını oluşturmak ereğiyle geçirdikleri öğrenimlerin çağdaş ürünlerini bağdaştırmayı başarırlar⁸.

Ali Avni Çelebi'de arkadaşları gibi, Yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin genç, atılımcı ve çağdaş ruhuna uygun niteliklere sahip çıkar. Avrupa'da geçirdiği öğrenim dönemlerinde resim sanatının geçirdiği değişim ve gelişimi, müze, sergi, yayın araçları aracılığı ile yakından incelemeye özen gösterir. Sonuçta düşünce ve duygu yapısına, bireysel ve toplumsal değerlerine ve yeteneğine en uygun gelen özgün sanat anlayışını belirlemeyi başarır.

Düzenlenen sergilerde yer alan yapıtları sanatçı olarak bir Çelebi üslubu, anlayışı, duyarlılığının varlığını açıkça kanıtlamaktadır. Çelebi'nin sanat anlayışı; öğretiminde yetiştiği 1914 kuşağının sanat anlayışının izlerini taşımayan, Avrupa sanatının da her hangi bir akımının ya da sanatçısının yoğun ve tek yönlü etkisini sergilemeyen özgün bir yoruma ulaşır. (Resim:3) Günümüze kadar uzanan yaşam çizgisinde başlangıçta benimsediği üslubundan ödün vermeden, yeni yorumlarla, yeni konularla sanatını kendi içinde çeşitlendirir. Her sanatçı gibi Ali Avni de üslubunun belirlenme aşamasında çeşitli seçeneklerden yararlanacaktır.

1922-1931 yılları arasında Almanya yoğun siyasal ve toplumsal değişim geçirmekte, ayrıca da çok çeşitli sanat olaylarına tanık olmaktadır. Geleneksel Alman dışavurumculuğunun yeni boyutları ve kökeni kübizme dayanan araştırmalar gündemdeki sanat etkinliklerinin önemli uygulamalarıdır. 1922-1923 yıllarında Berlin, Düsseldorf, Honover

7.Celal Esat Arseven, *Türk Sanatı Tarihi, Menşinden Bugüne Kadar, Heykel, Oyma ve Resim*, İstanbul, s. 240; Nurullah Berk-H.Gezer, *50 Yılın Türk Resim ve Heykeli*, İstanbul 1973, s. 44.

8.Kıymet Giray, *Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği*, A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 1988, s. 302.

ve Amsterdam'da açılan karma sergilerle, sınırsız bir boşlukta özgür ve yüzer sanısı uyandıran ve bir tür heykel, mimari özellikler taşıyan biçimlerden oluşan eserleriyle Rus Konstrüktivistleri tanıtılmaktadır⁹.

Ali Avni Çelebi ve Zeki Kocamemi bu sanat etkinliklerini incelemekte ve Hoffman'ın ilerici sanat öğretisinde çalışmaktadırlar. Osmanlı toplumunun kültürel ortamından gelip, geçici olarak katıldıkları yeni dinamik sanat ortamından öznel etkiler alacaklardır. kökeni kübizme dayanan resimsel sorunların duşavurumcu bir anlatıma yüklenmesi her iki sanatçının da ilgi alanının doruğunu oluşturacaktır¹⁰. (Resim:4)

Ali Avni Çelebi bu etkileri kendi dünya görüşünün doğrultusunda öznel yorumlarıyla sanatında kullanacaktır. Günümüze kadar, bir çok eleştirmen ve yazar Çelebi'nin sanatını bu yıllarda Almanya'da gündemde olan sanat akımlarının etkisine doğrudan bağlama yolunu seçerler. Bu ortak yargı Celal Esat Arseven'le başlar ve Nurullah Berk'in yazıları ile pekişir¹¹.

Nurullah Berk, Ali Avni Çelebi'nin sanatını şu satırlarla belirler¹²:

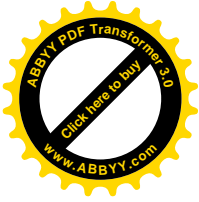
"... Maskeli balo Türk resmine Konstrüktivist - inşaacı bir tase getirmişti." Bu cümle ile açıklanan ve Berk'in bir çok yazısında da tekrarlanan bu tanımın, Konstrüktivizmin özü gözönüne alındığında, konstrüksiyon olarak kullanıldığı açıklık kazanacaktır. Unutulmamalıdır ki, Nikobi Tarabuk'in 1923 yılında kaleme aldığı Resim Teorisi üzerine adlı makalesinde Konstrüktivizmi, "Sanat yapıtının biçimi iki temel ilkeyle düzenlenmiştir: Renkler, sesler ve sözcüklerden oluşan gereç ve konstrüksiyon. Bu gereçler kendini bir bütünlük içinde düzenler ve sanatsal mantık ile derin anlam kazanır." biçiminde açıklar. Vladimir Tatlin'in 1918 yılında kurduğu konstrüktivizm akımının çevresinde toplanan sanatçılar da Ocak 1921 yılında açtıkları sergide bildirilerini yayımlarlar. Bu bildiride açıklandığı gibi amaç sanatların bütüncüllüğüne

9. Adnan Turani, *Dünya Sanatı Tarihi*, Ankara, 1979, s.484-543; Norbert Lynton, *Modern Sanatın Öyküsü* (Çev. Cevat Çapan- Sadi Öziş), İstanbul 1982, s. 89.; Canan Beykal, "Vladimir Tatlin ve Konstrüktivizm" *Yeni Boyut*, Sayı: 4/13 Nisan 1985, s. 18-22.

10. Sezer Tansuğ, *Çağdaş Türk Sanatı*, İstanbul, 1986, s. 165

11. Celal Esat Arseven, a.g.e., s. 240; Nurullah Berk-A. Turani, *Çağdaş Türk Resim Sanatı Tarihi*, cilt 2, İstanbul, Ekim 1981, s. 74; Nurullah Berk-H. Gezer, a.g.e., s. 43; Gönül Gültekin, a.g.e.s. 13,33; Adnan Turani, *Batı Anlayışına Dönük Türk Resim Sanatı*, Ankara, 1977, s. 15 de "Renkli figüratif bir Konstrüktivizmi benimsedi" cümlesi ile Çelebi'nin sanatı tanımlanır.

12. Nurullah Berk-H. Gezer, a.g.e., s.43.

ulaşmaktır. Resim için sehpa, yağlı boya ve fırça bağımlılığı yerine gerçek gereçler, gerçek mekanlar ilkesi benimsenir. Tatlin ve Malavich çevresinde toplanan sanatçılar, geleneksel perspektif kurallarıyla yanılmalı boşluk arayışları yerine gerçek mekanların gerçek boşluklarını değerlendirmeyi benimserler. Tatlin'in seçtiği tahta, teneke, cam, tel gibi gerçek gereçlerle duvar köşelerinde oluşan boşluklarda düzenlediği kompozisyonlar, resmin geleneksel çerçeve formundan gerçek boşluğa gerçek gereçlerle taşınabileceğini kanıtlar. Aynı anlayışı benimseyen fakat Tatlin'le 1915 yılından sonra tükenmeyen bir kavga yaşayan Malavich, gerçek boşlukları örtücü, berrak renk yüzeylerinin katmanlaşan geometrik karşıtlarıyla yakalayacaktır. Giderek arınan renk katmanları tuvaleri tek renk, tek yüzeye dönüştürür. Bu aşamada sınırsız boşluk, dokusal yumuşaklık ve düşünsel sınırsızlık Malavich'in yapıtlarının temelini oluşturur¹³.

Kanımızca Berk'in ve kaynak olarak Berk'i seçen yazarların Çelebi'nin sanatını konstrüktivist olarak değerlendirmeleri açıklanan özelliklerin ışığında yanıltıcıdır.

Çelebi'nin resimlerinde üç boyutlu mekan etkisi ve hacımsal değerlerin belirginliği, resmin geometrik alt yapısı ve planlarıyla ilişkisi, konstrüksiyona dayandırılabilir. Bu nitelikleri belirleyen etki de ancak Cezanne ve kübizmin yapısal sorunlarıyla ilgili biçimsel değerlerle açıklanabilir. (Resim:5)

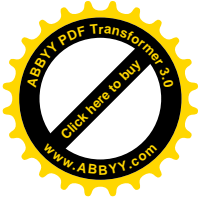
Kaya Özsegin'in yaklaşımına göre de ¹⁴:

"Ali Avni doğayı tualinde göstermekle yetinmez, o görüntünün izleyici üzerinde uyandıracığı anlam çağrışımlarını da yansıtmak ister. Bu yönüyle de Germen kökenli anlatımcılığın Almanya'da yirminci yüzyıl başlarında iki grupla "Die Brücke" ve "Der Blaue Reiter" ulaştığı aşamaya yakın bir duyarlılığı akla getirir."

Almanya'da sosyal krizlerin, düşünsel gelişmenin, toplumsal bunalımın yoğunlaştığı 1911-1913 yıllarının bunalım ortamında ortaya çıkan sanat akımları arasında yer alan Alman dışavurumculuğunun "Die Brücke" grubu tarafından 1905'de Dresden'de ortaya atılması ve "Der Blaue Reiter" yıllığının çıkarılmasından sonra bu ad çerçevesinde toplanan bir grup sanatçı tarafından Münih'te geliştirilmesi anımsanırsa bu gruplar

13.Canan Beykal, *a.g.m.*, s. 18-22; "Art In The Modern Age" *The Picture Encyclopedia*, London 1960, s. 455-456 ve 470.; William C. Seitz, *a.g.e.*, Malavich için bakınız, s. 25,27,165. Tatlin için bakınız, 134.; Rene Huyghe, *Modern Art*, Malavich için bakınız, s. 12, 248, 275, 297, 301, 397, Tatlin için bakınız. s. 396, 397.

14.Kaya Özsegin *a.g.m.*, s. 1.

çevresinde yer alan sanatçılarla Çelebi'nin sanatında düşünsel bağlantı kurmak zorlayıcı olacaktır¹⁵.

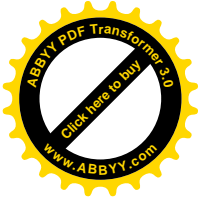
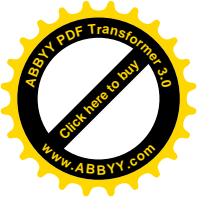
Sonuçta Çelebi Türk Resim sanatına yeni boyutlar katan anlayışının belirlenmesinde dışavurumcu anlayıştan ve kübizmin uzantısı olan resimsel uygulamalardan; usu, düşün gücü, dünya görüşü ve yeteneği paralelinde yararlanacak özgün bir yoruma ulaşacaktır. (Resim:6)

Ali Avni Çelebi resmin inşasına (konstrüksiyonuna) gerekli öğeleri, resimsel bir yüzey içinde kurgulanan planlarla, üç boyutlu bir mekan içinde hacımsal değerleri ile aktarmaktadır. Bu aktarımda göze çarpan abartılar ve biçim bozmalar (deformasyon) anlatımın en önemli özelliği olan dinamizmi, yaşamsallığı ve yalınlığı vurgular. Bu özelliklerle yüklenen Ali Avni Çelebi resimleri, günlük yaşamın herhangi bir mekanını, anını kareleyen doğal, içten, sınırsız ve sevecen anlatımlardır. (Resim:7) Çelebi'nin resimleri tüm insanlara doğal, içten, alçakgönüllü, sevecen yaklaşımının izlerini taşır. (Resim:8) Resimlerine yansıyan hoşgörülü, bağışlayıcı, karşılık beklemeden verici ve çıkarılıktan uzak kişiliğiyle Çelebi yaşamı boyunca sarsılmaz dostlukların vazgeçilmez insanı olarak kalabilmiş ender kişilerdendir. Yumuşak, hoşgörülü görünümünün altında titiz, amaçlarından, yaşam görüşünden ödün vermeyen kararlı, sert bir kimlik yatar. O resim sanatına gönül vermiş ve bu yolda bir ömür harcarken, yaşamının her evresinde artan bir saygı ile mesleğine bağlanmış sayılı sanatçılardandır. (Resim:9) Çelebi günlük yaşamında çevresindeki yaşamsallığın eskizlerini yanında bulunan küçük kartlara, kağıtlara aktarır. Evinde, çalışma mekanında, bekleyen tertemiz, pırl pırl bir tuval bu birikimin anlık buluşmalarının yaşadığı hızlı bir çalışma evresinde eşsiz Ali çelebi resimlerine dönüşür. (Resim:10)

1926 yılından sonra ürettiği yapıtlarla Cumhuriyet Türkiye'sinin ilk sergilerinde tüm dikkatleri üstünde toplayan Çelebi, Türk resminde Kocamemi ve Müstakillerin diğer üyeleri ile birlikte yepyeni bir direncin başlamasına neden olacaktır.

Vitrin, Cumhuriyet'in çağdaş yaşam anlayışına yeni boyutlar katarken evrensel düzeyiyle de Avni Çelebi'nin güçlü sanatının göstergesini oluşturur. Renk ve leke değerlerinin dağılımı, mekan etkisi, figürlerin alışılmışın dışındaki konumları ve önemlisi, yaşamın akıp giden

15.Ayrıntılı bilgi için bakınız. Norbert Lynton, *a.g.e.*'de Brücke için s. 34,36,41,48.; Die Blaue Reither için, s. 45,48, 52, 121, 125, 138, 144, 146, 149, 150.; Antje Birthaelmer, "Ekspresyonizm ve Yirmili Yıllar Alman Sanatında Desen, Suluboya ve Baskı Grafiği Örnekleri", *Ekspresyonizm ve Sonrası*, İstanbul 1991, s. 15-19.

hızını kompozisyonda toplayan çağdaş bir anlatımdır sergilenen. Zamana karşı çılgınca, yarışan, uçurtma uçuranlar, balonlular, kelebek yakalayanlar, ip atlayanlar, balerinler Çelebi'nin sanatının vazgeçilmez özgünlüğü olan hız aktarımının coşkun konularını oluşturur.

Figürle öznel yaklaşımlar kuran Çelebi'nin sanatında "nü"lerin özgün bir yeri vardır. Güçlü ifadeleri ile dinamik aktarımlarıyla betimlenen bu "nü"ler çelebi'nin sanat anlayışının eşsiz göstergeleridir. Çelebi "nü" çalışmaları için şu açıklamaları dile getirir¹⁶:(Resim:11)

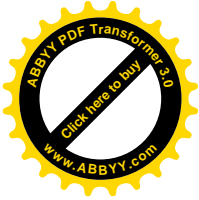
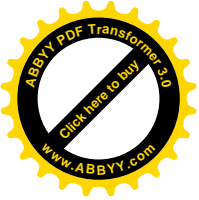
"İnsan vücudu tabiatın en olgun göstergesi, yansımasıdır. Tabiata ait bütün özellikleri kendisinde toplamaktadır. İnsan vücudu utanılası bir anlam taşımaktan uzaktır. Asıl utanılası duygular yüzde yer alır. Bütün ihtiraslar, kinler, nefretler, arzular ve sevgiler yüzde okunur. Yüz kapanınca vücut saf ve temiz bir tabiat parçasıdır."

Çelebi'nin yaşamı boyunca ürettiği çok sayıda peyzajdan da doğa ve insan ikilemi her zaman bir bütünün vazgeçilmez parçalarıdır.(Resim:12) Kırkahvelerinin, pikniklerin, Büyük Ada'nın, avcılarının, kedili sincapların anlatımında doğa dinamik bir yaşamsallığı pekiştirerek konuyu çevrelemektedir. Balıkçılar (Resim:13), plajlar, kuş avcıları yaşamsal olaylar çevresinde kurulan doğa-insan bütünlüğünü betimlerler.(Resim:14)

Sanat anlayışıyla Türk resim sanatına yeni boyutlar katan Çelebi; 1931 yılında atandığı akademi muallim yardımcılığı görevinden aynı yıl uzaklaştırılır. Mesleği dışında, başka bir görev kabul etmeme kararı nedeniyle 1934 yılına dek işsiz kalan Çelebi, Zeki Kocamemi ile birlikte kuş kafesi yaparak yaşamını sağlamaya çalışır. 1934 yılında, o da Mahmud Cûda gibi İstanbul Üniversitesi'nde bir göreve atanır. Arkeoloji bölümü desinatörü olan Çelebi ancak Levy'nin Akademide görev almasından sonra, 1938 de tekrar Akademide göreve çağrılır ve 1968 yılında emekli oluncaya dek bu görevini sürdürür. Otuz yıl emek vererek Türk resim sanatına bir çok öğrenci kazandırdığı Akademi'den ayrıldıktan yıllar sonra, ancak 3 Mart 1987 de, Mimar sinan Üniversitesi senatosunun kararıyla Fahri Profesörlük ünvanı verilmesi ise ilgi çekicidir.

Ali Avni Çelebi'nin eserleri, üyesi olduğu Müstakil Ressamlar ve Heykeltraşlar Birliği sergileri ile topluma tanıştırılmıştır. 1929 dan başlayarak Ankara ve İstanbul'da sergilenen eserleri 1937 yılında Müstakillerin yurt sergileri programında Bursa, Zonguldak, Balıkesir,

16.Ali Avni Çelebi ile yaşamı ve sanatı hakkında görüşme, İstanbul 14.7.1991.

Samsun illerinde de halka tanıtılır. Müstakillerin girişimleri ile Atina, Bükreş, Belgrad ve Moskova'da açılan "Türk Resim Sanatı" sergilerinde de eserleri yer alır¹⁷. (Resim: 15)

1944 yılında düzenlenen 6. Devlet resim ve Heykel Sergisinde "Çam Korusu" adlı eseriyle 1.lık ödülüne değerli görülen Çelebi Devlet Resim ve Heykel sergilerine de katılır¹⁸. CHP'nin Kültür ve Sanat Programı doğrultusunda düzenlenen "Yurt İçi Ressamlar Gezisi"nde; 1938 yılında Arapkir-Malatya (Resim:16), 1943 yılında Bilecik'e gönderilen Çelebi, bu programın devamında açılan sergilere katılacaktır¹⁹.

Çelebi ilk kişisel sergisini 1932 yılında açacaktır. Daha sonra 1975'den başlayarak günümüze kadar biri Ankara'da yedisi İstanbul'da olmak üzere sekiz kişisel sergi açan Çelebi yurt dışında ve içinde bir çok karma sergiye de katılır. (Resim: 17)

1981 yılında katıldığı "Atatürk İnkılapları" konulu kompozisyon yarışmasında başarı ödülü alırken aynı yıl Çelebi'ye Kültür Bakanlığı onur plaketi verilir.

1991 yılında Ali Avni Çelebi Devlet Sanatçısı Ünvanına değerli görülürken Sedat Simavi ödülünü de kazanacaktır.

Türk resim sanatında çağdaş bir çıkış açan Müstakillerin kurucu üyelerinden Ali Avni Çelebi günümüzde de resim çalışmalarını İstanbul'da sürdürmekte ve resim sanatımıza yeni eserler kazandırmaktadır. (Resim: 18)

17.Kıymet Giray, *a.g.tez*, s. 54-57.; Kıymet Giray, "Müstakil Ressamlar ve Heykeltraşlar Birliği", *Yeni Boyut*, sayı:2/17, Kasım 1983, s. 3-7.

18.Malik Aksel, "Üçüncü Devlet Resim ve Heykel Sergisi" *Güzel Sanatlar Dergisi* sayı : 4, İstanbul 1942. s. 3.; Eşref Üren, "Altıncı Devlet resim ve Heykel sergisi" *Ar.*, 1944, s. 9.; Lütfi Günay, "15. Devlet Resim ve Heykel Sergisi", *Yeditepe*, Sayı: 67, 15 Ağustos 1954, s.3.

19.Refik Epikman, "Yurdu Gezen Türk Ressamları", *Güzel Sanatlar Dergisi*, sayı:1, 1939, s. 131-137.; *I. Resim Yarışması Sergi Katoloğu*, Ankara 23.4.1939; A. Muhip Dranas, "CHP Anadolu Yurt Galerisi", *Güzel Sanatlar Dergisi*, Sayı : 4, 1942, s. 13.